

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

## Kirjallinen lausuntopyyntö asiassa O 8/2020 vp Ajankohtaista koronaviruksesta

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä seuraavia lisätietoja ajankohtaiseen koronavirustilanteeseen liittyen:

- sairaanhoitopiireittäin tiedot siitä, kuinka paljon koronavirustestejä on tehty ja kuinka paljon tartuntoja on löydetty. Tiedot pyydetään myös ikäryhmittäin
- tiedot eristämisten ja karanteeniin asettamisten käytännön toteutumisesta
- valtioneuvoston periaatepäätöksessä 6.5.2020 tarkoitetun kansalaisten kasvomaskien käyttämisen tarvetta koskevan selvityksen toimeksiannon, kun toimeksiannosta on päätetty.

### *Testausmäärät ja tartunnat*

18.5.2020 mennessä näytteitä on analysoitu koko maassa yhteensä 149 700 kappaletta. Näistä positiivisia on ollut 6 380 eli 4,2 %. Positiivisten osuus testattujen määrästä on laskenut maaliskuun vaihteesta sekä tautitilanteen kehittymisen, että testauskriteereiden laajentamisen seurauksena. Suurimmillaan positiivisten osuus testatuista on ollut noin 6,5 %.

Eniten testejä on tehty HUSin alueella (71330). Seuraavaksi eniten testejä on tehty Pirkanmaan shp:ssä (14874). Merkittävin osa todetuista tautitapauksista on myös Uudenmaan maakunnan alueella. Sairaanhoitopiirien alueista pienin tartuntojen lukumäärä on Itä-Savon sairaanhoitopiirissä, jossa on todettu vain 10 tapausta.

Tapauksia HUS-alueella on 4592 eli 72% koko maan tapausmäärästä. Ilmaantuvuus HUS:ssa on 270.2/100 000 asukasta. Toiseksi eniten tapauksia on Varsinais-Suomen shp:n alueella (322, 5 % koko maan tapauksista). Ilmaantuvuus on kuitenkin toiseksi suurin HUS-alueen jälkeen Länsi-Pohjassa, jossa sairastuneita on 238.5/100 000 asukasta.

Sairastuneista valtaosa on työikäisiä. 20-60-vuotiaiden osuus kaikista sairastuneista on 70,2%. Yli 70-vuotiaiden osuus sairastuneista on 12,4%.

Tarkemmat alueittaiset tiedot löytyvät liitteestä 1. Koronatartunta- ja testaustilannetta voi seurata päivittäin julkaistavalta Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) verkkosivustolta: [www.thl.fi/koronakartta](http://www.thl.fi/koronakartta)

### *Eristäminen ja karanteenipäätökset*

Tartuntatautilain (1227/2016) 60 §:n mukaan, jos yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen vaara on ilmeinen eikä taudin leviämistä voida muulla tavoin estää, virkasuhteinen kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai virkasuhteinen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri

voi päättää henkilön karanteenista enintään yhden kuukauden ajaksi. Päätös karanteenista voidaan tehdä henkilölle, jonka on todettu tai perustellusti epäilty altistuneen yleisvaaralliseksi tartuntataudille. Lain 63 §:ssä määritetään samoin perustein henkilön hoitamisesta eristyksessä enintään kahden kuukauden ajaksi.

Tietoa siitä, moniko henkilö on määrätty karanteeniin tai eristykseen, ei tällä hetkellä ole systemaattisesti saatavilla valtakunnallisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) yhdessä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) kanssa on keskustellut kuntien ja sairaanhoitopiirien vastuuhenkilöiden kanssa tartunnan jäljityksestä jatkuvasti säännöllisissä viikkopalaverissa. THL on suunnitellut asiaa koskevan tietosisällön säännöllisen keräämisen.

Yleisvaaralliseen tartuntatautiin sairastunutta ei kuitenkaan ole kaikissa tilanteissa tarpeen määrätä virallisesti eristykseen tai altistuneeksi perustellusti epäiltyä karanteeniin. Mikäli henkilö noudattaa viranomaisen antamaa ohjeistusta ja terveydentila sen sallii, voi henkilö sairastaa koronavirustaudin kotonaan ilman virallista eristyspäätöstä. Samoin karanteenin kaltaisissa olosuhteissa pitäytyminen on mahdollista toteuttaa ilman viranomaispäätöstä.

Uusien koronavirustartuntojen määrä on laskenut viime viikkojen kuluessa. Monissa sairaanhoitopiireissä on viime aikoina raportoitu vain yksittäisiä tapauksia tai tartuntaketjuja. Eristys- tai karanteenipäätösten tekemiseen ei tällä hetkellä liity merkittävää terveydenhuollon kuormitusta muualla kuin HUS-piirissä. Osa kunnista on myös nimennyt useita virassa toimivia lääkäreitä tartuntatautilain mukaisiksi tartuntataudeista vastaaviksi lääkäreiksi. Tämä mahdollistaa eristys- ja karanteenipäätösten tekemisen ilman merkittäviä viiveitä.

### *Kasvomaskiselvitys*

Hallituksen periaatepäätöksen mukaisesti Sosiaali- ja terveysministeriö toteuttaa selvityksen kansalaisten kasvomaskien käytöstä.

Selvitys toteutetaan toukokuun aikana. Selvityksessä toteutetaan systemaattinen kirjallisuuskatsaus kasvomaskien käyttöön liittyvästä tieteellisestä näytöstä sekä muiden maiden kasvomaskipäätösten perusteista, mukaan lukien niiden maiden tarkastelu, joissa päätöksiä ei ole tehty.

Sosiaali- ja terveysministeriö on tiedottanut tarkemmin kansalaisten kasvosmaskeja koskevasta selvityksestä 13.5.2020 ja liittänyt tiedotteen oheen usein kysytyt kysymykset. Tiedote ja usein kysytyt kysymykset löytyvät STM:n verkkosivuilta: [https://stm.fi/artikkeli/-/asset\\_publisher/stm-selvittaa-tutkimustuloksia-ja-linjauksia-vaeston-kasvomaskien-kaytosta](https://stm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/stm-selvittaa-tutkimustuloksia-ja-linjauksia-vaeston-kasvomaskien-kaytosta)

Johtaja Pasi Pohjola / STM Kansliapäällikön alaiset -ryhmä  
Lääkintöneuvos Anni-Riitta Virolainen-Julkunen / STM Hyvinvointi- ja palveluosasto  
Ylilääkäri Soila Karreinen / STM Hyvinvointi- ja palveluosasto

## **LIITTEET**

Testaus- ja tapausmäärät